

Szkoła Podstawowa nr 108 we Wrocławiu

im. Juliana Tuwima

ul. Bolesława Chrobrego 3, 50-254 Wrocław tel.: 071-798 68 38

POLITYKA UCZCIWOŚCI AKADEMICKIEJ

Opublikowano: 2025 (autorzy: Mirosław Rubacha, Karolina Rajko)

Ostatnia weryfikacja: styczeń 2026 (Justyna Lech)

Data następnej weryfikacji: 2028

Profil ucznia IB

DOCIEKLIWI ODKRYWCY/ INQUIRERS	Są pełnymi pasjami odkrywcami, potrafiącymi zgłębiać wiedzę samodzielnie oraz współpracując z innymi; rozumieją, że uczenie się to proces, który nigdy nie kończy się, rozwijanie umiejętności badawczych i zgłębianie wiedzy przynosi im satysfakcję
WNIKLIWI/ KNOWLEDGEABLE	Rozwijają i wykorzystują rozumienie pojęciowe, badając wiedzę z różnych dziedzin, angażując się w zagadnienia, które mają znaczenie lokalne i globalne.
MYŚLICIELE/ THINKERS	Używają umiejętności krytycznego i kreatywnego myślenia, aby analizować złożone problemy i podejmować odpowiedzialne działania.
KOMUNIKATYWNI/ COMMUNICATORS	Rozumieją i wyrażają pomysły oraz informacje w sposób pewny i twórczy w więcej niż jednym języku, stosując różnorodne środki przekazu. Potrafią efektywnie współpracować z innymi, szanując ich opinie i odmienne punkty widzenia
LUDZIE Z ZASADAMI/ PRINCIPLED	Postępują w sposób uczciwy i prawy, wykazując się silnym poczuciem sprawiedliwości i poszanowania godności jednostki, grup i społeczności. Biorą odpowiedzialność za własne działania i ich konsekwencje.
OTWARCI/ OPEN- MINDED	Rozumieją i szanują własną kulturę, ale są także otwarci na perspektywy, wartości i tradycje innych osób i społeczności.
TROSKLIWI/ CARING	Wykazują empatię, współczucie i szacunek dla potrzeb i uczuć innych. Osobiście angażują się w działania mające na celu wprowadzenie pozytywnych zmian w życiu innych ludzi i środowisko naturalne.
CHEŃTNIE PODEJMUJĄCY WYZWANIA/ RISK- TAKERS	Podchodzą do nowych, niepewnych sytuacji ze śmiałością, ale także rozwagą, chętnie wcielają się w nowe role, eksplorują nowe pomysły i strategie. Odważnie bronią swoich przekonań.
ZRÓWNOWAŻENI/	Rozumieją znaczenie równowagi w rozwoju intelektualnym, fizycznym

BALANCED	i emocjonalnym w dążeniu do osiągnięcia dobrostanu swojego i innych osób.
REFLEKSYJNI/ REFLECTIVE	Potrafią ocenić i zrozumieć swoje mocne i słabe strony, analizują swoje doświadczenia dla wsparcia procesu uczenia się i rozwoju osobistego.

Misja IB

Misją International Baccalaureate jest rozwijanie dociekliwych, wnikliwych i troskliwych młodych ludzi, którzy pomagają tworzyć lepszy i pełen pokoju świat poprzez zrozumienie i szacunek dla innych kultur. Organizacja współpracuje ze szkołami, rządami i instytucjami międzynarodowymi, aby opracowywać ambitne programy edukacji międzynarodowej i rygorystycznej oceny. Programy te zachęcają uczniów na całym świecie do stania się aktywnymi, współczującymi i uczącymi się przez całe życie osobami, które rozumieją, że inni, różniący się do nas ludzie również mogą mieć rację.

Misja szkoły

Głównym celem edukacyjnym i wychowawczym naszej szkoły jest zapewnienie uczniom warunków wszechstronnego rozwoju w atmosferze wzajemnego szacunku i tolerancji. Pragniemy, by nasi uczniowie stawali się odpowiedzialnymi, dociekliwymi i krytycznie myślącymi ludźmi. Wierzimy, że wyposażeni we właściwe kompetencje i świadomi potrzeby promowania wartości, takich jak prawda, uczciwość i dobro, będą budować lepszy, sprawiedliwszy i bezpieczniejszy świat. Niniejsza polityka wspiera realizację tej misji.

Uczciwość akademicka w programach IBO

Uczciwość akademicka jest przewodnią zasadą w procesie edukacyjnym i stanowi wybór odpowiedzialnego działania, dzięki któremu inni mogą mieć do nas zaufanie. Jest to podstawa etycznego podejmowania decyzji i właściwego zachowania w tworzeniu wiarygodnej, autentycznej i uczciwej pracy akademickiej.

Podczas procesu kształcenia uczniowie potrzebują wsparcia w zrozumieniu, że uczciwość akademicka ma fundamentalne znaczenie dla ich rozwoju jako odpowiedzialnych i

troskliwych przyszłych obywateli świata. Poprzez wspieranie uczniów, kultura szacunku dla samych siebie i szacunku dla innych może być pielęgnowana i rozwijana.

Academic Integrity, Published October 2019

Definicje

1. **Uczciwość akademicka** oznacza czynności zgodne z zasadami i wartościami, które opierają się na szacunku wobec innych uczniów i nauczycieli oraz całego procesu edukacji. Obejmuje to takie działania jak:

- unikanie plagiatu,
- nieoszukiwanie podczas testów i egzaminów,
- przyznawanie się do pomocy innych osób, kiedy jest to wymagane,
- rzetelne korzystanie ze źródeł,
- odpowiedzialna współpraca w projektach grupowych.

Uczciwość akademicka opiera się na pięciu filarach:

- **Uczciwość:** Działanie zgodne z zasadami etyki i prawdą.
 - **Zaufanie:** Budowanie relacji opartych na prawdomówności i wiarygodności.
 - **Sprawiedliwość:** Traktowanie innych z poszanowaniem ich praw.
 - **Szacunek:** Uznawanie wartości i wysiłku innych.
 - **Odpowiedzialność:** Branie odpowiedzialności za własne działania.
 -
2. **Własność intelektualna** to wszelkie oryginalne dzieła stworzone przez jednostkę, które podlegają ochronie prawnej.
3. **Plagiat** to skopiowanie całego utworu (lub jego części) wraz z przypisaniem sobie prawa do jego autorstwa.
4. **Naruszenie uczciwości akademickiej** to każde działanie, które narusza zasady uczciwej pracy, np. plagiat, oszustwa podczas testów, nieuprawnione korzystanie z AI, fałszowanie wyników czy nieuczciwa współpraca. Przykłady naruszeń obejmują:
- Skopiowanie fragmentu eseju bez podania źródła.
 - Użycie AI do napisania pracy pisemnej.
 - Podpowiadanie podczas egzaminu.

- Fałszowanie wyników badań lub eksperymentów.
 - Nieuprawnione korzystanie z notatek podczas testów.
5. **Konflikt interesów** zachodzi, gdy prywatne interesy osoby wpływają lub mogą wpływać na jej obiektywność.
 6. **Podejście oparte na bilansie prawdopodobieństwa** oznacza podejście oparte na przekonaniu, że dane zdarzenie jest bardziej prawdopodobne niż jego brak. Podejście to stosuje się przy rozstrzyganiu, czy doszło do naruszenia uczciwości akademickiej.
 7. **Uczeń z zasadami** to osoba kierująca się wartościami uczciwości, szacunku i odpowiedzialności w nauce i relacjach z innymi.

Cele niniejszej polityki:

1. Promowanie uczciwości, odpowiedzialności i szacunku wśród uczniów.
2. Zwiększenie świadomości na temat plagiatu i innych form oszustw akademickich.
3. Wspieranie uczniów w rozwoju umiejętności krytycznego i twórczego myślenia oraz rozwiązywania problemów w sposób uczciwy.
4. Zapewnienie bezpiecznego i wspierającego środowiska nauki.

Prawa i obowiązki członków społeczności szkolnej

Wszyscy członkowie społeczności szkolnej powinni promować podejście oparte na uczciwości, transparentności i przestrzeganiu zasad oraz promować wartości zawarte w misji szkoły, misji IB i wynikającym z niej profilu osoby uczącej się. Nauczyciele i inni pracownicy szkoły powinni postępować w taki sposób, by być wzorem dla uczniów, a rodzice wspierać swoje dzieci w uczciwej pracy.

Uczciwość akademicka nierozzerwalnie wiąże się z profilem ucznia. Członkowie społeczności szkolnej dążą tu przede wszystkim do rozwijania cechy „Z zasadami”, a także „Refleksyjni” i „Myśliciele”.

Prawa i obowiązki ucznia

1. **Prawa:**
 - Prawo do uczciwej i transparentnej oceny swojej pracy.

- Prawo do jasnych kryteriów oceniania.
- Prawo do wsparcia w procesie nauczania.
- Prawo do wsparcia w rozumieniu i wdrażaniu zasad uczciwości akademickiej, w tym pomocy przy wyszukiwaniu i prawidłowym cytowaniu źródeł.

2. **Obowiązki:**

- Unikanie plagiatu poprzez prawidłowe cytowanie źródeł.
- Upewnianie się, że każda przedstawiona praca jest zgodna z zasadami uczciwości akademickiej.
- Wykonywanie zadań samodzielnie.
- Przestrzeganie zasad uczciwości podczas sprawdzianów, kartkówek i innych form pracy na lekcji.
- Dążenie do rozwijania cechy profilu ucznia „z zasadami” i uczciwego postępowania.

Prawa i obowiązki rodzica

1. **Prawa:**

- Prawo do informacji o zasadach uczciwości akademickiej.
- Prawo do odwołania się od decyzji dotyczących dziecka.

2. **Obowiązki:**

- Zapoznanie się i podpisanie dokumentu dotyczącego polityki uczciwości przed wystawą PYP i przyjęciem dziecka do klasy MYP.
- Wspieranie dziecka w przestrzeganiu zasad uczciwości.

Prawa i obowiązki nauczyciela

1. **Prawa:**

- Prawo do egzekwowania zasad polityki uczciwości akademickiej.
- Prawo wyboru strategii i metod wspierania uczniów w rozumieniu i przestrzeganiu zasad polityki uczciwości akademickiej.
- Prawo do wsparcia ze strony zespołu zarządzającego w przypadku wątpliwości i problemów z zastosowaniem polityki uczciwości akademickiej w praktyce.
- Prawo do wsparcia w rozwoju zawodowym i zdobywania wiedzy na temat uczciwości akademickiej.

2. **Obowiązki:**

- Promowanie uczciwości akademickiej wśród uczniów i rodziców.
- Rzetelność w przygotowywaniu materiałów dydaktycznych i poprawne podawanie źródeł.
- Monitorowanie przestrzegania zasad uczciwości akademickiej przez uczniów.
- Uczciwe i jasne ocenianie.
- Zgłaszanie przypadków naruszeń uczciwości akademickiej zgodnie z procedurą.
- Wspieranie samodzielności uczniów.

Prawa i obowiązki innych członków społeczności szkolnej

- Dyrektor szkoły czuwa nad przestrzeganiem zasad uczciwości akademickiej przez wszystkich członków społeczności szkolnej.
- Koordynatorzy programu PYP i MYP są zobowiązani do upewnienia się, że wszyscy kandydaci, uczniowie oraz ich rodzice są świadomi zasad uczciwości akademickiej, rozumieją, czym jest nadużycie i są świadomi jego konsekwencji oraz otrzymują wskazówki i pomoc dotyczącą standardów akademickich.
- Bibliotekarz jest odpowiedzialny za edukowanie wszystkich członków społeczności szkolnej w zakresie prawidłowego wyszukiwania i cytowania źródeł oraz wszystkiego, co dotyczy uczciwości akademickiej.

Sankcje za naruszenia

1. **Pierwsze naruszenie:** Rozmowa z uczniem i ostrzeżenie.
2. **Drugie naruszenie:** Nagana wychowawcy i powiadomienie rodziców.
3. **Trzecie naruszenie:** Obniżenie oceny z zachowania.
4. **Skrajne przypadki:** Możliwość przeniesienia ucznia do klasy bez programu MYP.
5. **Zdarzenia bezprecedensowe/nadzwyczajne:** Każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie.

Przykłady naruszeń uczciwości akademickiej:

- Plagiat, na przykład kopiowanie pracy lub części pracy innej osoby, kopiowanie pomysłów innych osób, pobieranie pracy lub części pracy z internetu i przedstawianie jako własnej.
- Nieprzestrzeganie instrukcji nauczyciela dotyczącej zadania.
- Nieuprawnione korzystanie ze źródeł (np. podczas testów i prac pisemnych).
- Nieuprawnione używanie narzędzi (np. kalkulatora).
- Podawanie się za innego ucznia.
- Udzielanie pomocy w naruszaniu uczciwości akademickiej (pisanie pracy za kogoś innego, wymiana informacji podczas testu).
- Korzystanie z internetu i sztucznej inteligencji, kiedy nie jest to dozwolone.
- Nieuprawnione używanie wizerunku innej osoby.
- Nieodpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych

Monitoring i procedura odwoławcza

- Monitorowanie przestrzegania zasad uczciwości odbywa się przez nauczycieli oraz bibliotekarza.
- Przestrzeganie uczciwości akademickiej jest monitorowane przede wszystkim poprzez zapewnienie odpowiedniego miejsca do tworzenia prac pisemnych, uważne sprawdzanie prac uczniów, sprawdzanie przestrzegania zakazu używania telefonów komórkowych (chyba, że zadanie wymaga innego podejścia) i sprawdzanie cytowanych źródeł.
- Biblioteka pełni rolę centrum edukacji w zakresie uczciwości akademickiej.
- Uczniowie mają prawo do odwołania się od decyzji dotyczących naruszeń. Procedura odwoławcza opiera się na zasadzie bilansu prawdopodobieństwa.

Polityka uczciwości akademickiej w programach PYP i MYP

- **PYP:** Uczniowie są zapoznawani z zasadami uczciwości i przed wystawą podpisują oświadczenie o ich przestrzeganiu.
- **MYP:** Świadomość uczniów jest aktywnie rozwijana w ramach programu, wymagania dostosowane do poziomu, a uczniowie, którzy wielokrotnie naruszają zasady, mogą zostać przeniesieni do klasy równoległej.

Sposoby cytowania źródeł

Prawidłowe cytowanie źródeł pozwala uniknąć przypadkowego plagiatu. Uczniowie i nauczyciele naszej szkoły zachęceni są do korzystania z różnorodnych źródeł i prawidłowego ich cytowania.

Przyjętym w naszej szkole stylem cytowania jest styl MLA:

- **MLA:** Kowalski, Jan. *Podstawy etyki akademickiej*. Warszawa: Wydawnictwo Edukacyjne, 2020.

Zasady pracy grupowej

W przypadku niektórych projektów (w tym Wystawy PYP i Projektu społecznego) uczniowie mogą pracować w grupach (przy Projekcie społecznym – do trzech osób). Ważne jest, aby członkowie społeczności szkolnej rozumieli różnice między uczciwymi a nieuczciwymi formami współpracy. Praca grupowa musi uwzględniać równy wkład wszystkich członków zespołu, odpowiedni podział ról i obciążenie zadaniami. Uczestnik pracy zespołowej musi być świadomy swojej odpowiedzialności i aktywnie pracować na rzecz wspólnego efektu, umieć precyzyjnie wskazać zakres swojego wkładu we wspólną pracę i zaprezentować etapy pracy i efekty. Podpisywanie się pod wynikami pracy grupy, w której nie brało się udziału jest formą plagiatu.

Uczciwa praca grupowa obejmuje:

- Wspólne realizowanie projektów grupowych tam, gdzie jest to oficjalnie dopuszczone lub wymagane.
- Uczciwe i równomierne obciążenie członków grupy obowiązkami.
- Samodzielne przygotowanie projektu przez uczniów, bez udziału osób niebędących członkami grupy.
- Dzielenie się pomysłami i wnioskami oraz dyskusje na wybrane tematy, w których każdy członek grupy bierze udział.
- Wzajemną pomoc w nauce, wspólne przygotowywanie się do testów, egzaminów i projektów indywidualnych, które następnie każdy uczeń pisze samodzielnie.
- Udzielanie innym uczniom i grupom informacji zwrotnej na temat ich projektów.
- Konsultowanie wątpliwości na temat zakresu współpracy i uczciwości akademickiej z nauczycielem/mentorem.

Nieuczciwa współpraca obejmuje:

- Współpracę między uczniami w przypadkach, gdzie nie jest to dopuszczone w regułach zadania/projektu.
- Zaangażowanie do pracy osób trzecich, niebędących częścią zespołu (wyjątkiem są sytuacje, kiedy jest to częścią zadania – wtedy należy wyraźnie zaznaczyć kto i w jakim zakresie udzielał uczniowi/grupie pomocy).
- Nierównomierne obciążenie członków grupy zadaniami – przede wszystkim sytuację, w której część członków grupy nie angażuje się we wspólną pracę, a prezentuje wynik pracy innych osób jako wspólnie wypracowaną wartość.
- Kopiowanie wyników pracy innego ucznia/grupy albo pozwalanie innym uczniom na kopiowanie własnej pracy (plagiat).

Wykorzystanie sztucznej inteligencji

Uczniowie i nauczyciele mogą korzystać z narzędzi sztucznej inteligencji, pod warunkiem odpowiedniego oznaczania jej użycia i dodania prawidłowych odnośników. AI może być wykorzystywana jako pomoc przy tworzeniu różnorodnych materiałów, nie może być jednak wykorzystywana do tworzenia prac oznaczanych jako autorskie. Należy przy tym pamiętać, że sztuczna inteligencja nie jest źródłem – może jedynie pomóc w wyszukiwaniu źródeł.

Edukacja w zakresie uczciwości akademickiej

Szkoła stawia na edukację uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie zasad uczciwości akademickiej. Uczniowie biorą udział w warsztatach na godzinach wychowawczych, poświęconych zasadom uczciwej nauki w szkole i domu. Rodzice zapoznają się z polityką uczciwości akademickiej w ramach zebrań z wychowawcami klas i otrzymują wsparcie od nauczycieli we wdrażaniu tych zasad w pracy z uczniem. Nauczyciele udoskonalają swój warsztat pracy podczas szkoleń rady pedagogicznej.

Podsumowanie

Uczciwość akademicka jest podstawą sukcesu uczniów w szkole, a przestrzeganie zasad uczciwości i odpowiedzialności pomaga w rozwoju nie tylko akademickim, ale i osobistym. Nasza polityka ma na celu wspieranie uczniów w tworzeniu odpowiedzialnej i etycznej społeczności szkolnej, gdzie każdy ma szansę rozwijać się w oparciu o swoje prawdziwe umiejętności.